

Historia pieniądza, cz. 2

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Gospodarka i ekonomia w dziejach Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Historii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 18GEDS.12KU.01430.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy w module Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe uzupełniające
Koordynator zajęć	Roman Macyra	
Prowadzący zajęcia	Roman Macyra	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zapoznanie studentów z podstawową i rozszerzoną wiedzą dotyczącą aktywności gospodarczej człowieka, społeczeństw i państw na polu pieniądza i instytucji finansowych
C2	zapoznanie studentów z odpowiednią terminologią
C3	przekazanie studentom wiedzy na temat genezy historycznej obecnych systemów gospodarczych, systemów finansowych i systemów pieniężnych w wybranych państwach lub blokach monetarnych

Wymagania wstępne

Brak.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna podstawowe zagadnienia z zakresu rozwoju systemów pieniężnych po 1870 r.	GED_K1_W01, GED_K1_W02, GED_K1_W03, GED_K1_W04, GED_K1_W05, GED_K1_W06, GED_K1_W08, GED_K1_W11, GED_K1_W12, GED_K1_W15	Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi dostrzec relacje oraz współzależności pomiędzy przeszłością a współczesnością, szczególnie w odniesieniu do kwestii finansowych, w tym roli i znaczenia systemów pieniężnych, m.in. rozróżnienia relacji kursowych czy rezerw obowiązkowych	GED_K1_U01, GED_K1_U02, GED_K1_U03, GED_K1_U04, GED_K1_U05, GED_K1_U06, GED_K1_U07, GED_K1_U08, GED_K1_U09, GED_K1_U10, GED_K1_U11, GED_K1_U12, GED_K1_U13	Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa do krytycznej oceny swej wiedzy, umiejętności, działań i kompetencji zawodowych oraz doceniania znaczenia wiedzy do rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych	GED_K1_K01, GED_K1_K02, GED_K1_K03, GED_K1_K04, GED_K1_K05, GED_K1_K06, GED_K1_K07	Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wprowadzenie: pojęcie, przedmiot i podmiot historii pieniądza po roku 1870; zakres tematyczny, chronologiczny i przestrzenny; zależności między polityką finansową, pieniężną i stanem finansów publicznych prywatnych; klasyfikacja przestrzenna i czasowa określonych systemów monetarnych od standardu złota po pieniądz fiducjarny.	W1, U1, K1	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
2.	Standard złota I: funt brytyjski – światowa waluta w latach 1870-1914; 1914-1944, 1945-1971.	W1, U1, K1	Ćwiczenia
3.	Standard złota II: dolar amerykański – światowa waluta od 1914 r.; dolar amerykański w latach 1861-1944, 1945-1971.	W1, U1, K1	Ćwiczenia
4.	Standard złota III: rubel rosyjski (1865-1918; 1922-1945) i marka niemiecka (1873-1945); chiński (1843-1949: standard srebra).	W1, U1, K1	Ćwiczenia
5.	Standard złota IV: polski złoty (1924-1950); reforma Grabskiego; pieniądź Generalnego Gubernatorstwa.	W1, U1, K1	Ćwiczenia
6.	Pieniądź fiducyjny I: polski złoty (1944-1989) – czas socjalizmu; złoty polski (1989-2021) – okres transformacji i posttransformacji.	W1, U1, K1	Ćwiczenia
7.	Pieniądź fiducyjny II: dolar amerykański od 1971 r.; japoński jen; niemiecka marka, francuski frank, brytyjski funt – atak Sorosa (16.09.1992).	W1, U1, K1	Ćwiczenia
8.	Pieniądź fiducyjny III: ecu/euro – nowa waluta europejska: propozycja, założenia, wdrożenie i pierwsze wnioski.	W1, U1, K1	Ćwiczenia
9.	Pieniądź fiducyjny IV: pieniądź Rosji i państw postsowieckich – analiza wybranych przypadków.	W1, U1, K1	Ćwiczenia
10.	Kryptowaluty – nowy pieniądź?: bitcoin, altcoin: ethereum, bitcoin cash, eos.	W1, U1, K1	Ćwiczenia
11.	Rodzaje i formy pieniądza: pieniądź gotówkowy – kruszec, moneta, banknot; pieniądź rozrachunkowy – czek, weksel, obligacja, bon, p. bankowy, p. elektroniczny, karty płatnicze i kredytowe; pieniądź międzynarodowy.	W1, U1, K1	Ćwiczenia
12.	Zjawiska pieniężne: inflacja vs wartość pieniądza, studium przypadku na przykładzie wybranych państw.	W1, U1, K1	Ćwiczenia
13.	Systemy pieniężne państw kolonialnych I: przypadek Wielkiej Brytanii.	W1, U1, K1	Ćwiczenia
14.	Systemy pieniężne państw kolonialnych II: przypadek Francji.	W1, U1, K1	Ćwiczenia
15.	Otwarta opcja tematu dostosowana do aktualnych zainteresowań studentów, np. SDR i MFW.	W1, U1, K1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Metoda ćwiczeniowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Przedstawienie prezentacji na wybrany temat i udział w dyskusji. Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90% dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80% dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70% dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60% dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50% niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Literatura

Obowiązkowa

- Galbraith K.J., Pieniądz – pochodzenie i losy, tłum. S. Rączkowski, Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1982 (lub wyd. z 2011 – Polskie Towarzystwo Ekonomiczne).
- Jones M.E., Jałowy pieniądz. Historia kapitalizmu jako konfliktu między pracą a lichwą, t. 3: Od wielkiego głodu do krachu roku 2008, tłum. J. Morka, Wektory, Wrocław 2015.
- Middelkoop W., Wielki reset. Walki ze złotem i koniec systemu finansowego, tłum. J. Lang, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 2016.
- Sedillot R., Moralna i niemoralna historia pieniądza, tłum. K. Szeżyńska-Maćkowiak, W.A.B., Warszawa 2002.

Dodatkowa

- Bratkowski S., Nieco inna historia cywilizacji: dzieje banków, bankierów i obrotu pieniężnego, Nowoczesność, Warszawa 2003.
- Drabowski E., Ewolucja międzynarodowego systemu walutowego w kapitalizmie po II wojnie światowej, „Ekonomista” 1, 1974, s. 113-136.
- Hongbing S., Wojna o pieniądz, t. 1-4, tłum. T. Sierakowski, I. Błasiak-Kozak, Wektory, Wrocław 2010-2018.
- Morawski W., Zarys powszechnej historii pieniądza i bankowości, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2002.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
GED_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przestrzegania norm etycznych związanych z własną pracą zawodową i życiem społecznym
GED_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do udziału w różnych formach życia gospodarczego i kulturalnego oraz podejmowania działań na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego
GED_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do pielęgnowania i popularyzacji dziedzictwa historycznego, gospodarczego i kulturalnego
GED_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do prezentowania niezależnego stanowiska z poszanowaniem różnych innych punktów widzenia w zróżnicowanym otoczeniu społeczno-gospodarczym i zawodowym
GED_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny swej wiedzy, umiejętności, działań i kompetencji zawodowych oraz doceniania znaczenia wiedzy do rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych
GED_K1_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się przedsiębiorczością w podejmowaniu działań profesjonalnych samodzielnie i zespołowo
GED_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do ustawicznego rozwoju zainteresowań oraz kompetencji personalnych i społecznych
GED_K1_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać umiejętności badawcze oraz planować i realizować proces uczenia się przez całe życie
GED_K1_U02	Absolwent/ka potrafi poszukiwać, gromadzić, analizować i wykorzystywać różnego rodzaju źródła i pochodzące z nich informacje historyczne i współczesne, stosując wybrane metody i narzędzia z zakresu badań historycznych i ekonomicznych
GED_K1_U03	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać problemy oraz realizować zadania, indywidualnie i organizując pracę zespołową, z wykorzystaniem metod i narzędzi z zakresu historii i ekonomii, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych
GED_K1_U04	Absolwent/ka potrafi analizować i interpretować zjawiska i procesy gospodarcze z zastosowaniem wiedzy z zakresu historii gospodarczej, teorii ekonomicznych i prawnych podstaw gospodarowania
GED_K1_U05	Absolwent/ka potrafi dostrzegać społeczne, kulturowe i środowiskowe uwarunkowania procesów gospodarczych
GED_K1_U06	Absolwent/ka potrafi określić rolę państwa, instytucji krajowych i międzynarodowych w gospodarce oraz identyfikować społeczne i gospodarcze konsekwencje decyzji politycznych
GED_K1_U07	Absolwent/ka potrafi objaśniać i poprawnie stosować podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla nauk historycznych oraz ekonomicznych
GED_K1_U08	Absolwent/ka potrafi formułować spójne wypowiedzi i komunikować się w mowie i piśmie na tematy dotyczące zagadnień historyczno-gospodarczych i ekonomicznych, używając języka specjalistycznego
GED_K1_U09	Absolwent/ka potrafi poprawnie redagować, komentować i opatrywać przypisami przygotowywane teksty, zgodnie z kanonami z obszaru nauk humanistycznych
GED_K1_U10	Absolwent/ka potrafi brać udział w debacie i formułować własne stanowisko dotyczące zagadnień historycznych, gospodarczych, społecznych i politycznych, z wykorzystaniem literatury i terminologii specjalistycznej
GED_K1_U11	Absolwent/ka potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa gospodarczego, prawa pracy oraz z zakresu ochrony własności intelektualnej
GED_K1_U12	Absolwent/ka potrafi indywidualnie i zespołowo realizować zadania i cele zawodowe i badawcze, w tym interdyscyplinarne, wykazując się znajomością podstaw przedsiębiorczości i umiejętnościami organizacyjnymi
GED_K1_U13	Absolwent/ka potrafi posługiwać się wybranym językiem obcym nowożytnym, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

Kod	Treść
GED_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia z zakresu historii świata i ziem polskich, związane z cechami i aktywnością człowieka jako podmiotu działającego w obszarach życia gospodarczego, politycznego, społecznego i kulturowego
GED_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie szczegółową terminologię z zakresu nauk historycznych oraz podstawową terminologię z obszaru nauk humanistycznych
GED_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie podstawową terminologię z obszaru nauk społecznych
GED_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym procesy gospodarcze w dziejach, ich skutki, wzajemne zależności oraz uwarunkowania polityczne, społeczne, kulturowe, środowiskowe i instytucjonalne w wymiarze lokalnym, europejskim i światowym
GED_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie genezę i rozwój poglądów ekonomicznych na przestrzeni dziejów oraz ich wpływ na przebieg procesów gospodarczych i społecznych
GED_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie najważniejsze tendencje rozwojowe systemów politycznych i gospodarczych oraz ich wzajemne zależności
GED_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie specyfikę przedmiotową i metodologiczną nauk historycznych i ekonomicznych wraz z ich kierunkami rozwoju oraz miejscem w systemie nauk
GED_K1_W11	Absolwent/ka zna i rozumie historyczny rozwój prawa gospodarczego i prawa pracy, ich wpływ na współczesną gospodarkę oraz podstawowe pojęcia z zakresu ochrony własności intelektualnej
GED_K1_W12	Absolwent/ka zna i rozumie historyczny rozwój systemu ubezpieczeń społecznych i jego aktualne znaczenie społeczno-gospodarcze
GED_K1_W15	Absolwent/ka zna i rozumie zasady i specyfikę działania instytucji związanych z zakresem działalności zawodowej właściwej dla kierunku studiów